

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
імені В. Н. КАРАЗИНА

*Методичні рекомендації
щодо написання кваліфікаційних
магістерських робіт*

рівень вищої освіти
спеціальність

другий (магістерський) рівень
035 Філологія

освітня програма
спеціалізація

Англійська мова та література і переклад та друга іноземна мова.
035.041 Германські мови та літератури (переклад включно), перша
– англійська.

Методичні рекомендації схвалено
на засіданні кафедри перекладознавства імені Миколи Лукаша.
“28” серпня 2023 року, протокол № 1
Завідувач кафедри перекладознавства імені Миколи Лукаша

Олександр РЕБРІЙ

Методичні рекомендації погоджено науково-методичною
комісією факультету іноземних мов
“29” серпня 2023 року, протокол № 15

Голова науково-методичної комісії факультету іноземних мов

Анна КОТОВА

Частина 1. Загальні положення

1.1. Відповідно по Положення про організацію освітнього процесу ХНУ імені В. Н. Каразіна для проведення атестації здобувачів вищої освіти, які здобувають ступінь бакалавра, магістра (освітньо-кваліфікаційний рівень бакалавра, спеціаліста, магістра) наказом ректора на факультетах (навчально-наукових інститутах) створюються екзаменаційні комісії. Терміни проведення атестації визначаються навчальними планами підготовки фахівців та графіком освітнього процесу. Атестацію проходить кожен студент після повного виконання ним відповідного навчального плану. Допуск до атестації здійснюється наказом ректора за поданням декана факультету.

Декан факультету (директор навчально-наукового інституту) надає подання ректору щодо допуску студента до атестації у формі захисту кваліфікаційної роботи (проєкту) в разі повного виконання студентом відповідного навчального плану і допуску до захисту випусковою кафедрою, який підтверджено витягом з протоколу засідання кафедри.

Атестація здобувачів вищої освіти, які здобувають ступінь бакалавра, магістра (освітньо-кваліфікаційний рівень бакалавра, спеціаліста, магістра), здійснюється відповідно до вимог стандарту вищої освіти та освітньо-професійної програми в формі атестаційного екзамену (комплексного атестаційного екзамену) та/або захисту кваліфікаційної роботи (проєкту).

Виконання кваліфікаційних робіт (проєктів), підготовка до атестаційних екзаменів є заключним етапом навчання студентів за освітньо-професійною (науковою) програмою і має на меті систематизування, закріплення і розширення теоретичних знань, вмінь та навичок, визначення спроможності їх практичного застосування у вирішенні професійних завдань.

Теми кваліфікаційних робіт (проєктів) обговорюються на засіданнях випускових кафедр і затверджуються наказом ректора (проректора з науково-педагогічної роботи). Підготовка кваліфікаційних робіт (проєктів) проводиться студентами в університеті або на підприємствах (в організаціях, установах), що зацікавлені у цій роботі. За місцем виконання роботи студенту надається робоче місце

1.1.2. Допуск до захисту кваліфікаційної роботи (проєкту)

1.1.3. Рішення про допуск (рекомендацію) до захисту кваліфікаційної роботи (проєкту) приймається рішенням випускової кафедри за результатами попереднього захисту кваліфікаційної роботи студента, який отримує ступінь магістра.

1.1.4. Кваліфікаційна робота розглядається та рекомендується до захисту на засіданні випускової кафедри у такому порядку:

Для проведення попереднього захисту кваліфікаційної роботи студента, який отримує ступінь магістра:

- студент не пізніше ніж за 5 днів до дати проведення засідання кафедри для розгляду та надання рекомендацій до захисту повинен подати на випускову кафедру кваліфікаційну роботу у друкованому вигляді, а

також її електронний варіант у форматах *.doc, *.docx, *.rtf або *.pdf, які мають бути ідентичними;

- системний оператор Антиплагиатної системи відповідно до Порядку перевірки дипломних робіт студентів на наявність запозичень з інших документів перевіряє роботу та надає завідувачу кафедри протокол контролю оригінальності дипломної роботи;
- на засіданні кафедри студент робить доповідь за темою роботи.

Заслуховування виступу студента за темою роботи **під час** розгляду на засіданні кафедри дає можливість виявити відповідність між затвердженою темою роботи та отриманими у роботі результатами, а також ступінь готовності самого студента до захисту. Під час доповіді на засіданні кафедри студент повинен коротко викласти мету роботи, постановку її задачі, методику проведення дослідження, отримані результати та висновки.

Після обговорення доповіді студента щодо актуальності, логічної завершеності праці, відповідності вимогам, що висувуються до її змісту та оформлення, а також аналізу протоколу контролю оригінальності дипломної роботи відповідно до Порядку перевірки кваліфікаційних робіт студентів на наявність запозичень з інших документів, кафедра ухвалює рішення про допуск кваліфікаційної роботи до захисту та надає рекомендації студенту до його виступу під час захисту.

Кафедра може ухвалити рішення про необхідність доопрацювання кваліфікаційної роботи та відкласти рішення про надання допуску до її захисту (негативне рішення). У разі прийняття рішення про необхідність доопрацювання кваліфікаційної роботи процедура попереднього захисту кваліфікаційної роботи студента здійснюється повторно.

1.1.5. Рішення про допуск (рекомендацію) кваліфікаційної роботи до захисту підтверджується підписом завідувача кафедри на її титульному аркуші, а також записом у протоколі засідання кафедри. Витяг із протоколу засідання надається декану факультету (директору навчально-наукового інституту) не пізніше ніж за п'ять днів до дати захисту кваліфікаційної роботи в Екзаменаційній комісії.

1.1.6. У виняткових випадках рішення про допуск роботи до захисту може бути прийнято на засіданні кафедри за відсутності студента при наявності друкованого варіанта роботи, позитивного відгуку наукового керівника, а також відсутності у тексті роботи запозичень відповідно до протоколу контролю оригінальності кваліфікаційної роботи.

1.1.7. У разі, якщо рішення кафедри про допуск (рекомендацію) кваліфікаційної роботи до захисту є негативним, кафедра встановлює, чи може студент у майбутньому подати до захисту цю ж саму роботу з доопрацюванням або він зобов'язаний виконати роботу за новою темою. Це вмотивоване рішення кафедри зазначається у протоколі засідання.

Студенти, кваліфікаційні роботи яких не були допущені (рекомендовані) до захисту, відраховуються з університету за невиконання індивідуального навчального плану, при цьому вони мають право на захист дипломної роботи протягом трьох років після відрахування.

1.2. Кваліфікаційна магістерська робота є самостійним дослідженням певної наукової проблеми у галузі іноземної філології, історії, теорії та методики викладання перекладу або методики викладання іноземної мови.

1.3. Метою кваліфікаційної роботи є засвоєння основних принципів та методів проведення наукового дослідження на основі вирішення конкретної проблем. Крім того, при підготовці кваліфікаційної магістерської роботи студенти систематизують, розширюють та закріплюють теоретичні знання, засвоєні під час навчання протягом періоду, що передував цьому, та визначають спроможність їх практичного застосування у вирішенні професійних завдань.

1.4. Науковий керівник складає разом із студентом «Завдання на кваліфікаційну магістерську роботу (проект)» (див. додаток), на основі якого відбувається контроль та самоконтроль роботи студента. «Завдання на кваліфікаційну магістерську роботу (проект)» затверджуються на засіданні кафедри. Крім того, науковий керівник рекомендує студенту літературу та інші джерела, знайомство з якими необхідне для проведення дослідження; проводить систематичні консультації; перевіряє виконання роботи (частинами та в цілому).

Частина 2. Вимоги до виконання кваліфікаційної магістерської роботи

2.1. Структура.

Кваліфікаційна магістерська робота включає такі компоненти:

- 1) титульна сторінка;
- 2) список умовних позначень та скорочень (за необхідності);
- 3) зміст;
- 4) вступ;
- 5) текстова частина (2-3 розділи з висновками по кожному з них);
- 6) загальні висновки;
- 7) глосарій основних термінів, що застосовуються в роботі (за необхідності);
- 8) “Список використаних джерел”, “Список довідкових джерел”, “Список джерел ілюстративного матеріалу”;
- 9) додатки (за необхідності);
- 10) анотація англійською мовою (або іншою мовою, пов’язаною з предметом дослідження) (Abstract).

2.1.1. ТИТУЛЬНА СТОРІНКА є уніфікованою для всіх робіт, виконаних на кафедрі (див. додаток). Сюди вдруковується назва роботи та прізвища виконавця і наукового керівника.

2.1.2. “СПИСОК УМОВНИХ ПОЗНАЧЕНЬ ТА СКОРОЧЕНЬ” (за необхідності) оформляється лише тоді, якщо в роботі застосовується більш за три умовних позначення (скорочення, символи тощо). Усі умовні позначення та скорочення вводяться у текст роботи при першому вживанні відповідного терміну.

2.1.3. “ЗМІСТ” включає перелік назв розділів та підрозділів із зазначенням номерів сторінок, на яких вони починаються (див. додаток).

2.1.4. “ВСТУП” включає в себе обов’язкові компоненти:

1) актуальність дослідження; 2) об’єкт дослідження; 3) предмет дослідження; 4) мета дослідження; 5) завдання дослідження; 6) матеріал дослідження; 7) методи дослідження; 8) наукова новизна дослідження; 9) практичне значення отриманих результатів; 10) апробація результатів дослідження; 11) структура та обсяг кваліфікаційної магістерської роботи. Кожен із названих компонентів розпочинається з нового рядка та виділяється напівжирним шрифтом.

Актуальність дослідження

Шляхом критичного аналізу та порівняння з відомими розв’язаннями проблеми обґрунтовують актуальність та доцільність роботи для розвитку відповідної галузі науки. Висвітлення актуальності не має бути багатослівним. Достатньо кількома реченнями висловити головне – сутність проблеми або наукового завдання. Актуальність не може визначатися відсутністю достатньої кількості розробок із даної проблематики.

Об’єкт дослідження

Що саме досліджується.

Предмет дослідження

Які властивості об’єкта досліджуються.

Мета дослідження

Формулюють мету роботи і задачі, які необхідно вирішити для досягнення поставленої мети. Мета роботи повинна узгоджуватися з назвою кваліфікаційної магістерської роботи та її об’єктом.

Завдання дослідження

Завдання дослідження не повинні бути глобальними, такими, що претендують стати темами окремих кваліфікаційних магістерських робіт, і мають бути узгоджені з відповідними розділами/підрозділами роботи.

Матеріал дослідження

Подають перелік матеріалів, використаних для аналізу, їх загальну характеристику (обсяг, джерело тощо) та обґрунтування такого вибору.

Методи дослідження

Подають перелік використаних методів дослідження для досягнення поставленої в роботі мети. Перераховувати їх треба не відірвано від змісту роботи, а коротко та змістовно, визначаючи, що саме досліджувалося тим або іншим методом. Це дасть змогу пересвідчитися у логічності та прийнятності вибору саме цих методів. Методи та розроблені на їхній основі методики дослідження виносяться в окремий розділ/підрозділ роботи.

Наукова новизна дослідження

Необхідно вказати, які положення роботи є новими у даній науковій галузі і які результати дослідження було отримано вперше. Наукова новизна дослідження також визначається тим, що із запропонованого та запровадженого в ній (наприклад, підхід, класифікація, методика тощо) може бути використано як модель для подальших досліджень.

Практичне значення отриманих результатів

Необхідно надати відомості про практичне застосування отриманих результатів або рекомендації щодо їх використання у навчальному процесі та професійній діяльності із вказівкою на конкретний курс/спецкурс за навчальним планом кафедри.

Апробація результатів дослідження

Є **обов'язковим** компонентом кваліфікаційної магістерської роботи. Апробація передбачає: (1) написання статті одноосібної або у співавторстві з керівником роботи та її публікація у збірнику наукових робіт студентів або інших виданнях; або (2) виступ на науковій конференції з доповіддю за матеріалами дослідження; (3) участь у Всеукраїнському або регіональному конкурсі студентських наукових робіт з галузей знань і спеціальностей

Структура кваліфікаційної магістерської роботи

Необхідно вказати з яких компонентів складається робота, кількість джерел (з уточненням кількості джерел іноземною мовою) та повний обсяг роботи.

2.1.5. Основна частина кваліфікаційної магістерської роботи

Основна частина кваліфікаційної магістерської роботи складається з розділів, підрозділів, пунктів, підпунктів. Кожний розділ починають з нової сторінки. Основному тексту кожного розділу може передувати передмова з коротким описом вибраного напрямку та обґрунтуванням застосованих методів досліджень. В кінці кожного розділу формулюють **висновки** зі стислим викладенням наведених у розділі наукових і практичних результатів, що дає змогу вивільнити загальні висновки від другорядних подробиць.

В розділах основної частини подають:

- 1) огляд літератури за темою і вибір напрямків досліджень;
- 2) виклад загальної методики і основних методів досліджень;
- 3) експериментальну частину і методичку досліджень (якщо планом роботи передбачено проведення експерименту);
- 4) проведені теоретичні та (або) експериментальні дослідження;
- 5) аналіз і узагальнення результатів досліджень.

В огляді літератури окреслюються основні етапи розвитку наукової думки за своєю проблемою. Стисло, критично висвітлюючи роботи попередників, слід назвати ті питання, що залишились невирішеними і, отже, визначити своє місце у розв'язанні проблеми. Бажано закінчити розділ коротким резюме стосовно необхідності проведення досліджень у даній галузі. В наступних розділах обґрунтовують вибір напрямку досліджень, наводять методи вирішення задач і загальну методичку проведення дослідження, викладають результати власних досліджень, обґрунтовують потреби додаткових досліджень. Виклад матеріалу підпорядковують одній провідній ідеї, чітко визначеній автором.

2.1.6. Висновки за розділами

Вказують найважливіші результати, одержані в даному розділі. Висновки друкують через інтервал після розділу суцільним текстом або у вигляді окремих пунктів.

2.1.7. Загальні висновки

Викладають найбільш важливі результати, одержані в кваліфікаційній магістерській роботі. В першому параграфі висновків коротко оцінюють стан питання. Далі розкривають методи вирішення поставленої в кваліфікаційній магістерській роботі наукової проблеми, їхній практичний аналіз, порівняння з відомими розв'язаннями. Загальні висновки не повторюють висновки за розділами: вони є узагальненням більш високого рівня. Вони надають аргументовану відповідь на питання, що були сформульовані як завдання дипломної роботи. Загальні висновки завершуються висвітленням перспектив розвитку порушеної у дослідженні теми.

2.1.8. Список використаних джерел має включати повний перелік лише тих робіт, на які посилаються в тексті. Обов'язковим є посилання на інших авторів в усіх випадках, коли точка зору автора кваліфікаційної магістерської роботи не є його особистою. Роботи у списку використаних джерел розміщуються за абеткою, при цьому спочатку подаються роботи, назви яких написані кирилицею, а потім – роботи латинським шрифтом. Довідкові джерела та джерела ілюстративного матеріалу можуть включатися до загального списку або розміщатися в окремих списках з відповідними назвами («Список довідкових джерел», «Список джерел ілюстративного матеріалу») з наскрізною нумерацією. **Кількість використаних джерел** має бути не менше **30**, з них 30 % – іноземними мовами. Наявність праць надрукованих за останні 5 років, а також праць науковців університету (*Accents and Paradoxes of Modern Philology* (<https://periodicals.karazin.ua/accentsjournal>), *Когніція, комунікація, дискурс* (<https://periodicals.karazin.ua/cognitiondiscourse>), *Вісник ХНУ імені В. Н. Каразіна. Серія: Іноземна філологія. Методика викладання іноземних мов* (<https://periodicals.karazin.ua/foreignphilology>) є обов'язковою. Усі теоретичні джерела, наведені у списку, мають бути обов'язково згадані у тексті роботи під відповідним номером.

2.1.9. Анотація англійською мовою

На останніх сторінках кваліфікаційної магістерської роботи має бути розміщена анотація англійською мовою (*Summary*). Анотація має бути обсягом 1-2 сторінки і містити інформацію про зміст та головні результати кваліфікаційної магістерської роботи. Структура та зміст анотації повинні включати такі компоненти: 1) обґрунтування вибору теми дослідження та її актуальності; 2) визначення мети та завдань дослідження; 3) перелік використаних методів дослідження; 4) визначення наукової новизни дослідження; 5) визначення

теоретичного та практичного значення отриманих результатів; 6) виклад основного змісту роботи; 7) інформація про апробацію роботи (тобто, виступи на конференції, наукові статті тощо).

2.1.10. У додатках можуть розміщуватися повні тексти оригіналу та перекладу, словники, глосарії, таблиці, графіки, зразки анкет, інших матеріалів, що використовувалися при проведенні дослідження тощо. Додаток повинен мати заголовок, надрукований угорі малими літерами з першої великої симетрично відносно тексту сторінки. Посередині рядка над заголовком великими літерами друкується слово “ДОДАТОК __” і велика літера, що позначає додаток.

Додатки слід позначати послідовно великими літерами української абетки, за винятком літер Г, Є, І, Ї, Й, О, Ч, Ь, наприклад, ДОДАТОК А, ДОДАТОК Б тощо. Перший додаток позначається як ДОДАТОК А.

2.2. Вимоги до оформлення

2.2.1. Кваліфікаційна магістерська робота має бути написана українською мовою. Володіння англійською термінологією демонструється на основі підготовки анотації (2.1.9.).

Студенти, які не є громадянами України, обирають мову написання кваліфікаційної магістерської роботи за узгодженням з кафедрою (українська або іноземна за профілем кафедри).

2.2.2. Кваліфікаційна магістерська робота повинна бути надрукованою (у разі повернення до офлайн навчання). Обсяг роботи – **від 50 сторінок** комп’ютерного тексту з одного боку аркуша на білому папері формату А4 (210 · 297 мм) з використанням текстового редактора *Word*, шрифт розміром 14 з полуторним міжрядковим інтервалом. Поля: зліва – 3 см, справа – 1 см, вгорі та внизу – 2 см. Нумерація сторінок – вгорі, справа (або по центру) на кожній сторінці. Першою сторінкою вважається титульний аркуш, на якому номер не проставляється, далі аркуші нумеруються по порядку. Бібліографія та додатки не входять до обсягу роботи, вказаного вище. Абзацний відступ – 1,25 см.

2.2.3. Список використаних джерел оформляється у відповідності до вимог для кандидатських дисертацій (див. додаток).

2.2.4. Посилання у тексті на відповідне джерело у списку літератури слід зазначити порядковим номером за переліком посилань, виділеним двома

квадратними дужками, наприклад [2, с. 12; 17, с. 103], тобто друге джерело, стор. 12 та сімнадцяте джерело, стор. 103.

2.2.5. Заголовки структурних частин повинні мати назви і чітко відділятися від тексту відповідних розділів чи параграфів. Заголовки структурних частин кваліфікаційної магістерської роботи “ЗМІСТ”, “ПЕРЕЛІК УМОВНИХ ПОЗНАЧЕНЬ ТА СКОРОЧЕНЬ”, “ВСТУП”, “РОЗДІЛ”, “ЗАГАЛЬНІ ВИСНОВКИ”, “СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ”, “СПИСОК ДОВІДКОВИХ ДЖЕРЕЛ”, “СПИСОК ДЖЕРЕЛ ІЛЮСТРАТИВНОГО МАТЕРІАЛУ”, “ДОДАТКИ” друкують великими літерами напівжирним шрифтом симетрично до тексту. Заголовки підрозділів друкують маленькими літерами (крім першої великої) з абзацного відступу. Крапку в кінці заголовка не ставлять. Якщо заголовок складається з двох або більше речень, їх розділяють крапкою. Заголовки пунктів друкують маленькими літерами (крім першої великої) з абзацного відступу в розрядці в підбір до тексту. В кінці заголовка, надрукованого в підбір до тексту, ставиться крапка.

Відстань між заголовком (за виключенням заголовка пункту) та текстом повинна дорівнювати 3 інтервалам (тобто необхідно залишити незаповнений рядок між заголовком та текстом (під)розділу).

Кожну структурну частину кваліфікаційної магістерської роботи треба починати з нової сторінки.

2.2.6. Кожна таблиця, графік, рисунок тощо повинні бути пронумеровані і підписані (наприклад: Таблиця 1.1. Результати аналізу прикладів). Номер ілюстрації складається з номера розділу і порядкового номера ілюстрації, між якими ставиться крапка, наприклад: Рис. 1.2. (другий рисунок першого розділу). Результати опитування інформантів на основі анкети 1). Кожна графа у таблицях повинна мати свою назву, з якої було б чітко зрозуміло, що означають цифри у таблиці. В таблицях та тексті кваліфікаційної магістерської роботи допускаються лише найбільш вживані скорочення, що зафіксовані у словниках. Усі умовні позначення повинні бути пояснені.

Частина 3. Процедура подання, захисту та оцінки роботи

3.1. Після узгодження тексту кваліфікаційної магістерської роботи з керівником вона подається на кафедру для проведення попереднього захисту. До

роботи додається відгук наукового керівника (див. додаток). Максимальна кількість балів від керівника роботи складає 20.

3.2. Для проведення попереднього захисту студент подає роботу на кафедру для перевірки на наявність запозичень відповідно до Порядку перевірки наукових праць, навчальних видань та кваліфікаційних магістерських робіт (проектів) працівників та здобувачів вищої освіти на наявність запозичень з інших документів. Робота проходить перевірку на наявність запозичень не пізніше ніж за 5 днів до призначеної дати попереднього захисту. Для цього студент подає на кафедру разом з роздрукованим екземпляром кваліфікаційної магістерської роботи 2 комп'ютерні файли (у форматах .pdf та .doc) для порівняння. Після перевірки електронного варіанту робіт програмою комісія вивчає отриманий звіт. У випадку, якщо показник хоча б одного з двох коефіцієнтів збігу перевищує рекомендовану норму, комісія додатково розглядає роботу і дає висновок щодо наявності / відсутності запозичень. Робота, яка за результатами комп'ютерного звіту або за рішенням комісії визнається такою, що не містить запозичень, допускається до попереднього захисту. (Детально про порядок проведення перевірки кваліфікаційних магістерських робіт на наявність запозичень див. додаток). На цьому етапі до роботи додається «Заява студента» (див. додаток).

3.3. Після перевірки роботи на наявність запозичень вона подається на рецензію відповідно до списку рецензентів. До роботи додається рецензія (див. додаток). Максимальна кількість балів від рецензента роботи складає 10.

3.4. Захист кваліфікаційної магістерської роботи відбувається публічно. Для обговорення кожної роботи відводиться до 30 хвилин, з яких до 10 хвилин – на виклад основних положень проведеного дослідження. Під час такого викладу студент повинен зосередитися на результатах, одержаних ним особисто, а також стисло повідомити про процедуру їх одержання та основні висновки дослідження. Після цього зачитується рецензія (повністю зачитуються лише зауваження). Студент повинен дати вичерпну відповідь на кожне зауваження рецензента, а потім відповісти на запитання присутніх. Процедура захисту повинна відбуватися відповідно до правил проведення наукової дискусії. Оцінка кожної роботи складається з оцінки за захист, яка виставляється після обговорення всіма членами атестаційної комісії (максимальна кількість балів від членів атестаційної комісії складає 50 – див. додаток), оцінки роботи рецензентом (максимально – 10 балів) та науковим керівником (максимально – 20 балів), а також оцінки за

апробацію (максимально – 10 балів) та оригінальність роботи (наявність запозичень) (максимально – 10 балів). Загальна кількість балів за кваліфікаційну магістерську роботу під час її прилюдного захисту складає 100.

3.5. У разі, якщо рішення кафедри про допуск кваліфікаційної магістерської роботи до захисту є негативним, кафедра встановлює, чи може студент у майбутньому подати до захисту ту ж саму роботу з доопрацюванням або він зобов'язаний виконати роботу за новою темою.

Студенти, роботи яких не були допущені до захисту, відраховуються з університету, при цьому вони мають право на захист кваліфікаційної магістерської роботи протягом трьох років після відрахування.

Додатки:

- Завдання на кваліфікаційну магістерську роботу (проект).
- Зразок титульної сторінки кваліфікаційної магістерської роботи.
- Зразок сторінки “Зміст”.
- Зразки оформлення бібліографії.
- Форма відгуку наукового керівника на кваліфікаційну магістерську роботу.
- Форма рецензії на кваліфікаційну магістерську роботу.
- Форма для оцінювання кваліфікаційної магістерської роботи під час її прилюдного захисту.
- Порядок проведення перевірки наукових праць, навчальних видань та кваліфікаційних магістерських робіт (проектів) працівників та здобувачів вищої освіти на наявність запозичень з інших документів.

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна

Факультет: іноземних мов

Кафедра перекладознавства імені Миколи Лукаша

Рівень вищої освіти: другий (магістерський)

Спеціальність: 035 Філологія

Освітня програма Англійська мова та література і переклад та друга іноземна мова

ЗАТВЕРДЖУЮ

Завідувач кафедри

_____ Олександр РЕБРІЙ

“ ____ ” _____ 2023 року

**ЗАВДАННЯ
НА КВАЛІФІКАЦІЙНУ МАГІСТЕРСЬКУ РОБОТУ (ПРОЕКТ)**

_____ (прізвище, ім'я, по батькові студента)

1. Тема роботи _____

керівник роботи _____,

(прізвище, ім'я, по батькові, науковий ступінь, вчене звання)

затверджені наказом по університету від “ ____ ” _____ 20__ року № ____

2. Строк подання студентом роботи _____

3. Перелік питань, які потрібно розробити _____

4. План роботи

№ з/п	Назви етапів роботи

5. Дата видачі завдання _____

Студент

підпис

ініціали, прізвище

Керівник роботи

підпис

ініціали, прізвище

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ імені В. Н. КАРАЗІНА
ФАКУЛЬТЕТ ІНОЗЕМНИХ МОВ
Кафедра перекладознавства імені Миколи Лукаша

Рекомендовано до захисту
Протокол засідання кафедри № _____
від « _____ » _____ 2023 р.
Завідувач кафедри Олександр РЕБРІЙ
(прізвище та ініціали)

_____ (підпис)

КВАЛІФІКАЦІЙНА МАГІСТЕРСЬКА РОБОТА

НАЗВА РОБОТИ

Виконавець:

студент/студентка: II курсу магістратури,
групи _____

_____ (прізвище, ім'я, по батькові)

Керівник роботи:

_____ (прізвище, ім'я, по батькові, науковий ступінь, вчене звання)

Підсумкова оцінка:

за національною шкалою: _____

кількість балів: _____

Підпис керівника _____

Кваліфікаційну магістерську роботу захищено на засіданні Екзаменаційної комісії
Протокол № _____ від « _____ » _____ 2023 р.

Голова Екзаменаційної комісії

_____ (підпис)

_____ (прізвище та ініціали)

Харків – 2023

ЗМІСТ

(кваліфікаційна магістерська робота з методики навчання перекладу)

ВСТУП	2
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ПЕРЕДУМОВИ ОЦІНЮВАННЯ ЯКОСТІ УСНОГО ПЕРЕКЛАДУ З АРКУША	5
1.1. Місце, роль та зміст усного перекладу з аркуша в структурі перекладацької компетенції як мети фахового навчання майбутніх філологів.....	5
1.2. Поняття “еквівалентності”, “адекватності” і “відповідності” у перекладі та способи їх досягнення	10
1.3. Порівняльний аналіз об’єктів контролю усних мовленнєвої та перекладацької компетенцій	15
Висновки за розділом 1	20
РОЗДІЛ 2. ПОРІВНЯЛЬНЕ ДОСЛІДЖЕННЯ СПОСОБІВ ОЦІНЮВАННЯ ЯКОСТІ УСНОГО ПЕРЕКЛАДУ МАЙБУТНІХ ФІЛОЛОГІВ З АРКУША З АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ НА УКРАЇНСЬКУ	23
2.1. Види перекладацьких помилок та їх відносна вага	23
2.2. Дослідження ступеня кореляції різних способів оцінювання якості усного перекладу з аркуша з англійської мови на українську	33
2.3. Методичні рекомендації щодо оцінювання якості усного перекладу з аркуша з англійської мови на українську	53
Висновки за розділом 2	63
ЗАГАЛЬНІ ВИСНОВКИ	65
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	68
ДОДАТКИ	72

**ПРИКЛАДИ ОФОРМЛЕННЯ
БІБЛІОГРАФІЧНОГО ОПИСУ У СПИСКУ ДЖЕРЕЛ,
ЯКИЙ НАВОДЯТЬ У КВАЛІФІКАЦІЙНІЙ МАГІСТЕРСЬКІЙ РОБОТІ**

Один чи більше авторів без редактора

Федорова Л. Д. З історії пам'яткоохоронної та музейної справи у Наддніпрянській Україні. 1870-ті – 1910-ті рр. Київ : Інститут історії України НАН України, 2013. 373 с.

Лусь В. І., Киркач Т. Є., Мандріченко О. Є., Радченко А. О. Практикум з нарисної геометрії : навч. посіб. Харків : ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2014. 118 с.

Dijk T. A., van. Discourse and Context: A Sociocognitive Approach. New York : CUP, 2008. 267 p.

Ballmer Th., Brennenstuhl W. Speech Act Classification. Berlin : Springer, 1981. 271 p.

Один чи більше авторів із редактором

Воробей П. А. Кримінальна відповідальність за незаконну торговельну діяльність : монографія / за ред. В. К. Матвійчука. Київ : Укр. академія внутр. справ, 1996. 116 с.

Закон України «Про Національну поліцію» : наук.-практ. коментар / О. І. Безпалова, К. Ю. Мельник, О. О. Юхно та ін. ; за заг. ред. В. В. Сокурєнка; передм. В. В. Сокурєнка. Харків, 2016. 408 с.

Sapir E. Language and Environment. The Ecolinguistics Reader: Language, Ecology and Environment / ed. A. Fill, P. Mühlhäuser. Continnum : London and New York, 2001. P. 13–23.

Без автора

**(збірники, матеріали конференцій,
книги за редакцією, укладачі, упорядники)**

Україна в цифрах. 2007: стат. зб. / Держ. комітет статистики України. Київ, 2008. С. 185–191.

Софія Київська: Візантія. Русь. Україна. Вип. II. Київ : [б.в.], 2012. 464 с.

Правова основа діяльності органів державної влади: зб. нормат. актів / упоряд. П. М. Любченко. Харків : ФІНН, 2010. 303 с.

Експлуатація і технічне обслуговування газорозподільчих станцій магістральних газопроводів / заг. ред. А. А. Руднік. Київ : Наукова думка, 2003. 370 с.

Electrodes of conductive metallic oxides / Honig J. M. et al. Amsterdam : Elsevier, 1980. 260 p.

Багатотомне видання

Ушинський К. Д. Людина як предмет виховання. Спроба педагогічної антропології: вибрані твори. Київ : Рад. школа, 1983. Т. 1. 480 с.

Юридична енциклопедія: в 6 т. / за ред. Ю. С. Шемшученка. Київ : «Укр. енциклопедія» ім. М. П. Бажана, 1999. Т. 2. 784 с.

Франко І. Твори: у 50 т. Київ : Наук. думка, 1986. Т. 45. 480 с.

Енциклопедія історії України: у 10 т. / ред. рада : В. М. Литвин (гол.) та ін.; Ін-т історії України НАН України. Київ : Наук. думка, 2005. Т. 9. С. 36–37.

Частина видання

Розділ книги

Наумов М. С., Решетило В. П., Федотова Ю. В. Напрями впливу інтелектуалізації економіки на розвиток ринкових відносин в Україні. *Трансформаційні процеси в суспільстві в умовах інформаційної економіки* : монографія. Харків : ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2014. С. 213–241.

Fraser B. Hedged Performatives. *Syntax Semantics*. 1975. Vol. 3: Speech Acts. P. 187–210.

Стаття в журналі, газеті

Яцків Я. С., Радченко А. І. Про ефективність видання наукових журналів в Україні. *Вісник НАН України*. 2012. № 6. С. 62–67.

Мозоль А. П. Злочинність мігрантів (кримінологічна характеристика). *Вісник Університету внутрішніх справ. Серія «Право»*. 1999. Вип. 7. Ч. 2. С. 112–119.

Аврамцев О. Хронограф: події в історії. *Слобідський край*. 2015. 27 січня. С. 8.

Grimes J. E. The thread of Discourse. *Journal of Linguistics*. 1977. Vol. 13. № 2. P. 320–321.

Тези доповідей у матеріалах конференцій

Скальський В. Р. Становлення методу акустичної емісії в установах Західного наукового центру. *Теорія і практика раціонального проектування, виготовлення і експлуатації машинобудівельних конструкцій*: праці 2 міжнар. наук.-техн. конф. (Львів, 11–13 листопада 2010 р.). Львів, 2010. С. 9–10.

Борисова В. І. Зміст заповіту. *Проблеми цивільного права та процесу*: матеріали наук.-практ. конф., присвяч. пам'яті проф. О. А. Пушкіна (Харків, 27 травня 2016 р.). Харків : ХНУВС, 2016. С. 20–24.

Grosz V. I. The representation and use of focus in a system for understanding dialogues. *Proceedings of the Fifth International Joint Conference on Artificial Intelligence*. Cambridge : Morgan Kaufmann Publishers, Inc., 1986. P. 336–352.

Електронні ресурси

Для електронних ресурсів введено єдине формулювання

«URL» незалежно від мови статті.

Наукові публікації і видавнича діяльність НАН України. Київ, 2007. URL: <http://www.nas.gov.ua/publications> (дата звернення: 19.03.2014).

Вільчик Т. Б. Відповідальність адвоката перед клієнтом: напрями гармонізації законодавства України до європейських стандартів. *Форум права*. 2016. № 1. С. 30–36. URL: http://nbuv.gov.ua/j-pdf/FP_index.htm_2016_1_7.pdf (дата звернення: 20.09.2016).

Харківський національний університет внутрішніх справ. *Вікіпедія: вільна енциклопедія*. URL: [https://uk.wikipedia.org/wiki/Харківський національний університет внутрішніх справ](https://uk.wikipedia.org/wiki/Харківський_національний_університет_внутрішніх_справ) (дата звернення: 15.09.2016).

Кожухівський А. Д. Імітаційне моделювання систем масового обслуговування [Електронний ресурс]: практикум / Черкас. держ. технол. ун-т. Електрон. текст, дані. Черкаси, 2009. 1 електрон. опт. диск (CD-R).

Ahak N. Development of multi-agent system of neural network diagnostics and remote monitoring of patient. *Eastern-European Journal of Enterprise Technologies*. 2016. Vol. 4, № 9(82). P. 4–11. DOI: 10.15587/1729-4061.2016.75690.

Personal Distance. URL: <http://www.study-body-language.com/Personal-distance.html>.

Дисертації та автореферати

Черевко П. П. Створення юридичних осіб приватного права: дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.03. Київ, 2008. 225 с.

Савченко Л. А. Особисті права та обов'язки батьків і дітей за сімейним законодавством України: автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. юрид. наук : спец. 12.00.03 «Цивільне право та цивільний процес; сімейне право; міжнародне приватне право». Київ, 1997. 27 с.

Закони та інші нормативні документи

Конституція України: Закон України від 28 червня 1996 р. № 254к/96-ВР / Верховна Рада України. *Відомості Верховної Ради України*. 1996. № 30. Ст. 141.

Про Національну поліцію: Закон України від 2 липня 2015 р. № 580-VIII / Верховна Рада України. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/580-19> (дата звернення: 26.08.2016).

Про Стратегію сталого розвитку «Україна – 2020»: Указ Президента України від 12 січня 2015 р. № 5/2015 / Президент України. *Офіційний вісник Президента України*. 2015. № 2. С. 14. Ст. 154.

Загальна декларація прав людини: прийнята і проголош. резолюцією 217 А (III) Генеральної Асамблеї ООН від 10 грудня 1948 р. // База даних «Законодавство України». URL: http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_015 (дата звернення: 26.08.2016).

Стандарти, патенти, препринти, каталоги

ДСТУ 8302:2015. Інформація та документація. Бібліографічне посилання. Загальні положення та правила складання. Київ, 2016. 16 с. ГОСТ Р 517721-2001.

Національна академія наук України. Анотований каталог книжкових видань 2008 року. Київ : Академперіодика, 2009. 444 с.

Примітки:

Проміжки між знаками та елементами опису є обов'язковими і використовуються для розрізнення знаків граматичної і приписаної пунктуації.

Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна

(повне найменування вищого навчального закладу)

**ПОДАННЯ
ГОЛОВІ ЕКЗАМЕНАЦІЙНОЇ КОМІСІЇ
для атестації здобувачів вищої освіти
ЩОДО ЗАХИСТУ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ МАГІСТЕРСЬКОЇ РОБОТИ**

Направляється студент _____ до захисту кваліфікаційної магістерської роботи
(прізвище та ініціали)
спеціальність 035 Філологія (освітня програма: Англійська мова та література і переклад та друга іноземна мова; спеціалізація: 035.041 Германські мови та літератури (переклад включно), перша – англійська

(шифр і назва спеціальності)

на тему: _____
(назва теми)

Кваліфікаційна магістерська робота, відгук керівника і рецензія додаються.

Директор інституту, декан факультету, завідувач відділення _____

(підпис)

Довідка про успішність

_____ за період навчання в інституті, на факультеті, у відділенні
(прізвище та ініціали студента)

_____ з 20__ року до 20__ року повністю виконав навчальний план за напрямом підготовки, спеціальністю з таким розподілом оцінок за: національною шкалою: відмінно __%, добре __%, задовільно __%;

Секретар інституту, факультету (відділення) _____

(підпис)

(прізвище та ініціали)

Висновок керівника кваліфікаційної магістерської роботи

Студент (ка) _____

Керівник проєкту (роботи) _____

(підпис)

“ ____ ” _____ 2023 року

Висновок кафедри, циклової комісії про кваліфікаційну магістерську роботу

Кваліфікаційну магістерську роботу розглянуто (а). Студент (ка) _____

(прізвище та ініціали)

допускається до захисту даного (ї) проєкту (роботи) в Екзаменаційній комісії.

Завідувач кафедри, голова циклової комісії перекладознавства імені Миколи Лукаша

Олександр РЕБРІЙ

(підпис)

“ ____ ” _____ 2023 року

ВІДГУК
на кваліфікаційну магістерську роботу на тему

студента/студентки 2 курсу магістратури (групи ___)

(ППБ повністю)

кафедри перекладознавства імені Миколи Лукаша
факультету іноземних мов
Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна

№	Критерій	Макс. к-ть балів	Отри- mano балів
Зміст роботи			
1.	Актуальність, об'єкт та предмет дослідження (актуальність, об'єкт та предмет чітко сформульовано та достатньо обґрунтовано – нараховується 1 бал; актуальність, об'єкт та предмет не визначено або обґрунтовано недостатньо – 0 балів)	1	
2.	Мета, завдання та матеріали дослідження (мету досягнуто і завдання реалізовано у повному обсязі, матеріали сучасні / відповідають темі – нараховується 1 бал; мету не досягнуто і завдання не реалізовано, матеріали не сучасні / не відповідають темі – 0 балів)	1	
3.	Практичне значення отриманих результатів (належним чином обґрунтовані – нараховується 1 бал; наявні, але обґрунтовані недостатньо або відсутні – 0 балів)	1	
4.	Теоретична частина роботи (залежно від ступеня висвітлення розробленості проблеми і викладення теоретичних засад дослідження та відповідності викладеного темі роботи нараховується від 1 до 2 балів)	2	
5.	Практична частина роботи (залежно від ступеня обґрунтованості та достовірності отриманих результатів та доцільності методів і їх застосування нараховується від 1 до 2 балів)	2	
6.	Анотація (анотація відповідає змісту роботи – нараховується 1 бал; не відповідає змісту роботи – 0 балів)	1	
Організація роботи			
7.	Узгодженість назви, мети і завдань роботи з висновками (узгоджені між собою – нараховується 1 бал; не узгоджені – 0 балів)	1	
8.	Узгодженість практичної частини з теоретичною (узгоджені між собою – нараховується 1 бал; не узгоджені – 0 балів)	1	
9.	Обсяг текстової частини роботи: 40-60 стор. (2-3 авторських аркуша (1 авторський аркуш = 40 000 друкованих знаків)). До обсягу текстової частини роботи не входять титульний лист, список бібліографічних джерел, словників та довідників, список джерел ілюстративного матеріалу, додатки, анотація	1	

10.	Бібліографія: - оформлення відповідно до чинних вимог (1 бал) ☐ - не менше 50 джерел, включаючи наявність фундаментальних праць та праць викладачів університету/факультету (1 бал) ☐ - наявність 1/3 джерел іноземними мовами (1 бал) ☐ - наявність праць, опублікованих протягом останніх 5 років (1 бал) ☐	4	
Презентація роботи			
11.	Мова і стиль: - текстової частини роботи та анотація ☐	1	
12.	Поліграфічне оформлення (оформлення роботи у відповідності до вимог (допускаються незначні порушення) нараховується 1 бал; у разі порушення вимог до оформлення роботи бал не нараховується)	1	
Самостійність виконання			
13.	Самостійність виконання (пошук бібліографічних матеріалів, формування масиву емпіричного матеріалу та його опрацювання, написання та оформлення тексту роботи та бібліографічного списку) (за самостійно виконану роботу нараховується 2 бали; бали можуть відніматися залежно від міри залучення керівника до пошуку та аналізу матеріалу, редагування, виправлення помилок, оформлення тощо)	2	
Своєчасність подання			
14.	Своєчасність подання (систематичність роботи виконавця, своєчасність виконання отриманих завдань, відвідування консультацій керівника, виконання плану роботи) (за своєчасне виконану роботу нараховується 1 бал; за несистематичність роботи – бали не нараховуються)	1	
Загальна кількість балів		20	

Інше _____

Висновок: робота може бути рекомендована до захисту/не рекомендована до захисту.

Науковий керівник: _____ (ППБ, ступінь, звання) _____ (підпис)

Дата: « ____ » _____ 2023 р.

РЕЦЕНЗІЯ
на кваліфікаційну магістерську роботу на тему

студента/студентки 2 курсу магістратури (групи _____)

(ППБ повністю)

кафедри перекладознавства імені Миколи Лукаша
факультету іноземних мов
Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна

№	Критерій	Макс. к-ть балів	Отри- мано балів
Зміст роботи			
1.	Актуальність дослідження, об'єкт та предмет дослідження (актуальність, об'єкт та предмет чітко сформульовані та достатньо обґрунтовані – нараховується 1 бал; актуальність, об'єкт та предмет не визначені або обґрунтовані недостатньо – 0 балів)	1	
2.	Мета, завдання та матеріали дослідження (мету досягнуто і завдання реалізовано у повному обсязі, матеріали сучасні / відповідають темі – нараховується 1 бал; мету не досягнуто і завдання не реалізовано, матеріали не сучасні / не відповідають темі – 0 балів)	1	
3.	Практичне значення отриманих результатів та анотація (практичне значення отриманих результатів належним чином обґрунтовано, а анотація відповідає змісту роботи – нараховується 1 бал; практичне значення отриманих результатів обґрунтовано недостатньо або відсутнє, а анотація не відповідає змісту роботи – 0 балів)	1	
4.	Теоретична частина роботи (залежно від ступеня висвітлення розробленості проблеми і викладення теоретичних засад дослідження та відповідності викладеного темі роботи нараховується від 0 до 1 бал)	1	
5.	Практична частина роботи (залежно від ступеня обґрунтованості та достовірності отриманих результатів та доцільності методів і їх застосування нараховується від 0 до 1 бал)	1	
Організація роботи			
6.	Наявність усіх необхідних структурних елементів роботи: <ul style="list-style-type: none"> - Титульна сторінка ☐ - Зміст ☐ - Вступ ☐ - Текстова частина (не менше 2 розділів) ☐ - Висновки до розділів ☐ - Загальні висновки ☐ - Список джерел бібліографічного матеріалу, словників та 	1	

	довідників та за необхідності список джерел ілюстративного матеріалу, глосарій основних термінів, що застосовуються у роботі, додатки, список умовних позначень ☐ - Анотація англійською мовою ☐		
7.	Узгодженість назви, мети і завдань роботи з висновками, а також узгодженість практичної частини з теоретичною (узгоджені між собою – нараховується 1 бал; не узгоджені – 0 балів)	1	
Презентація роботи			
8.	Мова, стиль, поліграфічне оформлення та бібліографія (оформлення роботи у відповідності до вимог (допускаються незначні порушення) нараховується 1 бал; у разі порушення вимог до оформлення роботи нараховується 0 балів)	1	
Запитання та зауваження			
9.	Запитання/зауваження (за відсутності зауважень/наявності зауважень або запитань, які не зменшують загальну наукову цінність роботи або мають дискусійний характер, нараховується 1 бал; якщо зауваження/запитання є суттєвими – 0 балів)	1	
Своєчасність подання			
10.	Своєчасність подання на рецензію* (за своєчасне подання нараховується 1 бал)	1	
Загальна кількість балів		10	

Запитання, додаткові зауваження

Дата: « ____ » _____ 2023 р.

Рецензент _____

(ПІБ, ступінь, звання)

(підпис)

ЗАГАЛЬНА ОЦІНКА
за кваліфікаційну магістерську роботу
під час її прилюдного захисту на факультеті іноземних мов
Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна
Прізвище ім'я та по-батькові

№	Критерій	Макс. к-ть балів	Отримано балів
1.	Відгук наукового керівника	20	
2.	Рецензія	10	
3.	Оригінальність (наявність запозичень) (на основі рішення комісії щодо оригінальності та системи плагіату): - коефіцієнт подібності № 1 (не більше 20%) та коефіцієнт подібності № 2 (до 5%) – оригінальна робота: 8-10 балів; - коефіцієнт подібності № 1 (від 21% до 50%) та коефіцієнт подібності № 2 (до 5%) – задовільно оригінальна: 5-7 балів; - коефіцієнт подібності № 1 (від 51% до 90%) та коефіцієнт подібності № 2 (до 5%) – умовно оригінальна робота: 0-4 бали.	10	
Апробація			
4.	Апробація роботи (враховується якість та кількість): (Основні положення і висновки дослідження представлені і апробовані у вигляді конкурсу наукових робіт студентів, участі у конференції або написання статті чи тези доповіді, які подані вчасно до друку у збірник наукових праць студентів). За своєчасне подання статті чи тези доповіді до друку, підготовки до виступу на конференції або участі у конкурсі наукових робіт студентів нараховується – 10 балів.	10	
Захист			
5.	Змістовність та повнота донесення до аудиторії інформації щодо суті та основних результатів здійсненого дослідження (володіння теоретичним матеріалом та термінологією дослідження, володіння емпіричним матеріалом та методами його дослідження, обґрунтованість основних положень та висновків дослідження)	20	
6.	Презентація: Усна: - мова, стиль, загальна культура поведінки (3 бал) ☐ - логічність та послідовність викладення матеріалу (3 бал) ☐ Наочна (наявність та якість роздаткового матеріалу, наявність та якість підготованої візуальної презентації, використання мультимедіа тощо) (макс. 4 бали) ☐	10	
7.	Відповіді на запитання: - відповіді надано на всі запитання (макс. 10 балів) - відповіді вичерпні та обґрунтовані (макс. 10 балів)	20	
Загальний бал		100	

Оцінка екзаменаційної комісії _____

Підписи голови та членів екзаменаційної комісії: _____

**Порядок проведення перевірки наукових праць,
навчальних видань та кваліфікаційних магістерських робіт (проектів)
працівників та здобувачів вищої освіти на наявність запозичень
з інших документів**

1. Загальні положення

1.1. Порядок проведення перевірки наукових праць, навчально-методичних видань та кваліфікаційних магістерських робіт (проектів) працівників та здобувачів вищої освіти на наявність запозичень з інших документів (далі – Порядок) розроблено на основі Законів України «Про освіту» від 05.09.2017 № 2145-VIII, «Про вищу освіту» від 01.07.2014 р. № 1556-VII, документів Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна: Статуту Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна, Положення про систему забезпечення якості вищої освіти (систему внутрішнього забезпечення якості) Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна, Положення про систему запобігання та виявлення академічного плагіату у наукових та навчальних працях працівників і здобувачів вищої освіти Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна, Положення про організацію освітнього процесу в Харківському національному університеті імені В. Н. Каразіна, Положення про порядок створення та організацію роботи Екзаменаційної комісії для атестації здобувачів вищої освіти, які отримують ступінь бакалавра, магістра (освітньо-кваліфікаційний рівень бакалавра, спеціаліста, магістра) в Харківському національному університеті імені В. Н. Каразіна.

1.2. Цей Порядок визначає процедуру проведення перевірки текстів наукових праць (статей, дисертацій, монографій) та навчальних видань (підручників, навчальних посібників) працівників та здобувачів вищої освіти Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна (далі – Університет), а також кваліфікаційних магістерських робіт (проектів) студентів Університету з

використанням антиплагіатної інтернет-системи Strikeplagiarism.com (власність компанії Plagiat.pl) на наявність запозичень із текстів, присутніх в базах даних Університету, базах даних інших закладів вищої освіти та в мережі Інтернет.

1.3. Процедурі перевірки підлягають:

- Кваліфікаційні магістерські роботи (проекти) студентів Університету, які отримують ступінь магістра;

1.4. Завданням антиплагіатної інтернет-системи є визначення ступеня подібності текстів наукових та навчальних робіт до текстів документів, що містяться в базах даних та у відкритому доступі в мережі Інтернет. Роботи, для яких виявлено значний відсоток подібності, не можуть бути автоматично кваліфіковані як такі, що містять плагіат. Остаточне рішення щодо наявності плагіату або законності запозичень, знайдених у роботі антиплагіатною приймає:

- кафедра, яка проводить попередній захист кваліфікаційної магістерської роботи (проєкту) – для кваліфікаційної магістерської роботи (проєкту).

1.5. Контактною особою між Університетом і компанією Plagiat.pl з усіх технічних питань функціонування антиплагіатної системи і координатором роботи з перевірки текстів наукових та навчальних праць, кваліфікаційних магістерських робіт (проєктів) в Університеті є Адміністратор антиплагіатної системи. Виконання обов'язків Адміністратора антиплагіатної системи покладається на одного з працівників Управління якості освіти (за його згодою) наказом ректора або проректора з науково-педагогічної роботи за поданням директора Навчального центру менеджменту якості та моніторингу освітнього процесу управління якості освіти.

1.6. Перевірку текстів наукових та навчально-методичних праць, а також кваліфікаційних магістерських робіт (проєктів) на наявність запозичень, оформлених без належного посилання на авторів, здійснює відповідальний за перевірку Системний Оператор. Обов'язки Системного Оператора покладаються наказом ректора (проректора з науково-педагогічної роботи) за поданням декана факультету (директора навчально-наукового інституту) або директора Навчального центру менеджменту якості та моніторингу освітнього процесу

управління якості освіти на науково-педагогічних, наукових, педагогічних або інших працівників факультету (навчально-наукового інституту), за їхньою згодою.

1.7. Обліковий запис Адміністратора антиплагіатної системи створюється представником компанії Plagiat.pl. Адміністратор антиплагіатної системи проводить відкриття облікового запису Системного Оператора та його обслуговування (надання або скасування можливості для проведення певної кількості перевірок, закриття облікового запису). Адміністратор встановлює в системі необхідну для роботи кожного Системного Оператора кількість перевірок документів відповідно до подання декана факультету (директора навчально-наукового інституту). Адміністратор має право контролювати та перевіряти роботу всіх Системних Операторів. Адміністратор також проводить загрузку робіт, що були перевірені, до бази даних антиплагіатної системи.

1.8. Системний Оператор проводить перевірку електронної версії текстів наукових та навчальних видань, кваліфікаційних магістерських робіт (проектів) на наявність в них фрагментів текстів, опублікованих раніше, та розміщених у вільному доступі в мережі Інтернет або базах даних системи. Перевірка можлива тільки для текстів робіт, наданих у наступних форматах: *.doc, *.docx, *.rtf або *.pdf. Рекомендується надавати файлу з електронною версією роботи унікальне ім'я, що складається з прізвища автора(ів), назви типу роботи, назви роботи, прізвища керівника, назви спеціальності, дати тощо. Наприклад:

Pereklad_21_Rebrii_Yeskov

1.9. На початку перевірки роботи на наявність у її тексті раніше опублікованих матеріалів без належного посилання на авторів Системний Оператор здійснює контроль ідентичності її друкованої та електронної версій, для чого:

- розміщує надану для аналізу електронну версію роботи на сайті антиплагіатної інтернет-системи Strikeplagiarism.com,
- отримує від системи визначені випадковим чином номери трьох сторінок роботи, які мають бути перевірені,

- виконує порівняння вказаних сторінок електронної та друкованої версії роботи за етапами:

- порівняння першого рядка першого абзацу,
- порівняння кількості абзаців на сторінці,
- порівняння першого рядка другого абзацу,
- порівняння останнього рядка сторінки.

1.10. У разі невідповідності між друкованою та електронною версіями автор роботи зобов'язаний привести версії до взаємної відповідності.

1.11. За результатами перевірки роботи антиплагіатна система формує Звіт Подібності, що містить інформацію, яка вказує на ймовірність неправомірних запозичень з інших джерел та інші характеристики роботи.

1.12. Повний Звіт Подібності містить текст роботи, який був перевірений антиплагіатною системою. У цьому тексті наявне виділення тих його фрагментів, що були кваліфіковані системою, як подібні до текстів, розміщених у базах даних або у відкритому доступі в мережі Інтернет. Для цих фрагментів наведені гіперпосилання, за якими можна перейти для перегляду документів, знайдених у базах даних або в Інтернеті. Короткий Звіт Подібності містить тільки кількісні характеристики оригінальності роботи, а саме:

1.12.1. Коефіцієнт Подібності 1. Коефіцієнт Подібності № 1 – це значення (у відсотках), що визначає рівень запозичень, знайдених у певних джерелах (базах даних та Інтернеті), які складаються з фрагментів тексту, що містять щонайменше п'ять слів (довідково: у більшості мов загальновикористаними є фрази з п'яти і більше слів; перевищення встановленого значення Коефіцієнту Подібності № 1 не є ознакою наявності неправомірних запозичень, але вказує на необхідність додаткової перевірки тексту роботи та Повного Звіту Подібності фахівцем).

1.12.2. Коефіцієнт Подібності 2. Коефіцієнт Подібності № 2 – це значення (у відсотках), що визначає рівень запозичень, знайдених у певних джерелах (базах даних та Інтернеті), які складаються з фрагментів тексту, що містять щонайменше 25 слів. Інша довжина фрагменту, відмінна від 25 слів, може індивідуально визначатися вченою радою факультету (навчально-наукового-інституту) на основі

керівних принципів, прийнятих Університетом, та рекомендацій представників компанії StrikePlagiarism.com. (довідково: перевищення встановленого значення Коефіцієнту Подібності № 2 не є ознакою наявності плагіату, але вказує на необхідність додаткової перевірки тексту роботи та Повного Звіту Подібності фахівцем).

1.12.3. Сигнал «Тривога!». Сигнал «Тривога!» з'являється, якщо є вірогідність прихованого запозичення. Сигнал «Тривога!» – це повідомлення, що вказує на наявність у тексті знаків одного алфавіту, замінені схожими знаками іншого алфавіту. Сигнал «Тривога!» привертає увагу Системного Оператора до можливої необґрунтованості використання зазначених символів, тобто на можливу спробу фальсифікувати результат перевірки з метою збільшення показників оригінальності роботи. Наявність сигналу «Тривога!» у великій кількості – 10 або більше разів в середньому на сторінку тексту або на окремих його сторінках – вказує на необхідність додаткового перегляду тексту роботи та Повного Звіту Подібності фахівцем.

1.13. Після завершення перевірки роботи Системний Оператор повинен уважно переглянути Повний Звіт Подібності та проаналізувати, чи увесь об'єм роботи, завантаженої для перевірки, був сприйнятий антиплагіатною системою, як текст, доступний для аналізу. Відсутність певних фрагментів тексту роботи у тексті Повного Звіту Подібності, або їх відображення у вигляді іншомовних символів може сигналізувати про намагання автора роботи обійти перевірку з метою збільшення показників її оригінальності. Така робота кваліфікується як така, що не пройшла перевірку, а її автор повинен терміново надати оновлену електронну версію роботи для проведення перевірки.

1.14. Перевірка наукових праць, навчальних видань та кваліфікаційних магістерських робіт (проектів) на наявність запозичень з інших документів із використанням антиплагіатної інтернет-системи Strikeplagiarism.com для працівників та здобувачів вищої освіти Університету є безкоштовною.

2. Перевірка кваліфікаційних магістерських робіт (проектів) студентів Університету

2.1. Студент, який отримує ступінь магістра, не пізніше ніж за п'ять днів до дати проведення попереднього захисту повинен подати до випускової кафедри кваліфікаційну магістерську роботу (проект) у роздрукованому вигляді та її електронний варіант, та подати заяву на ім'я ректора за формою, наведеною у Додатку 1.

2.2. Перед початком перевірки тексту кваліфікаційної магістерської роботи (проекту) наявність раніше опублікованих матеріалів або їх фрагментів Системний Оператор здійснює контроль ідентичності її друкованої та електронної версій, розміщуючи на сайті антиплагиатної інтернет-системи Strikeplagiarism.com повну електронну версію роботи (включаючи титульну сторінку, реферати, список використаних джерел тощо). У разі невідповідності між друкованою та електронною версіями роботи студенту дається один робочий день на її виправлення і подачу на кафедру оновлених версій (за рішенням завідувача кафедри цей термін може бути збільшений до двох робочих днів).

2.3. Якщо студент із поважної причини не встиг надати оновлений варіант роботи до кінця цього терміну, що підтверджується відповідними документами, то завідувач кафедри може встановити іншу дату перевірки роботи та попереднього захисту кваліфікаційної магістерської роботи (проекту), а ректор Університету, за поданням декана факультету (директора навчально-наукового інституту) – встановити іншу дату захисту кваліфікаційної магістерської роботи (проекту) (але в межах строку повноважень діючої Екзаменаційної комісії). Якщо студент не встиг надати оновлений варіант роботи до кінця цього терміну без поважних причин, то його робота до захисту не допускається, що фіксується в протоколі засідання кафедри. Студент, кваліфікаційна магістерська робота (проект) якого не була допущена до захисту, відраховується з Університету як такий, що не виконав навчальний план.

2.4. У разі відповідності друкованої та електронної версій кваліфікаційної магістерської роботи (проекту) Системний Оператор проводить перевірку роботи

антиплагіатною інтернет-системою Strikeplagiarism.com, в результаті отримує Звіт Подібності та аналізує його.

2.5. При перевищенні допустимих значень Коефіцієнтів Подібності, а також при наявності у великій кількості сигналу «Тривога!», кваліфікаційні магістерські роботи (проєкт) підлягають перевірці фахівцями.

2.6. Вчені ради факультетів (навчально-наукових інститутів) не пізніше ніж за один місяць до проведення попередніх захистів кваліфікаційних магістерських робіт (проєктів) на випускових кафедрах факультету затверджують показники оригінальності (за коефіцієнтом подібності № 1) для кожної спеціальності. Витяги із протоколів засідань вчених рад із затвердженими показниками оригінальності робіт надаються до Навчального центру менеджменту якості та моніторингу освітнього процесу.

2.7. Рекомендовані показники оригінальності за величиною Коефіцієнта Подібності № 1 становлять:

- не більше 20% – оригінальна робота (позитивний висновок про відсутність запозичень),
- від 21% до 50% – задовільно оригінальна робота,
- від 51% до 90% – умовно оригінальна робота,
- більше 90% – неоригінальна робота.

2.8. Якщо в Звіті Подібності значення Коефіцієнту Подібності № 2 перевищує 5% або у великій кількості наявний сигнал «Тривога!», то робота вважається умовно оригінальною (при будь-якому значенні Коефіцієнту Подібності № 1), а її Повний Звіт Подібності підлягає перевірці фахівцями із тематики кваліфікаційної магістерської роботи (проєкту).

2.9. На підставі Звіту Подібності Системний Оператор готує Протокол контролю оригінальності кваліфікаційної магістерської роботи (Додаток 2).

2.10. При отриманні позитивного висновку про відсутність неправомірних запозичень у роботі (робота визнана оригінальною), Протокол контролю оригінальності кваліфікаційної магістерської роботи (проєкту).

2.11. Якщо за результатами перевірки кваліфікаційної магістерської роботи

(проєкту) робота оцінюється як задовільно оригінальна, умовно оригінальна або неоригінальна, то Системний Оператор протягом двох наступних робочих днів направляє в електронному вигляді Повний Звіт Подібності науковому керівнику роботи та завідувачу кафедри. Завідувач кафедри (або призначений ним фахівець з теми кваліфікаційної магістерської роботи) разом із науковим керівником роботи мають проаналізувати Повний Звіт Подібності роботи, звертаючи увагу на:

- наявність у кваліфікаційній магістерській роботі (проєкті) великих фрагментів тексту, що ідентифіковані системою як подібні,
- наявність детальної подібності кваліфікаційної магістерської роботи (проєкту) до джерела (джерел), розташованого в мережі Інтернет та/або базах даних,
- можливість кваліфікувати особливості викладення змісту роботи як механічне переписування вже існуючого документа.

2.12. Рішення про можливість або неможливість проведення попереднього захисту задовільно оригінальної або умовно оригінальної роботи приймається протягом трьох робочих днів із моменту отримання Повного Звіту Подібності та затверджується на засіданні кафедри, про що робиться запис у протоколі засідання кафедри та у Висновку щодо можливості попереднього захисту роботи (Додаток 3).

2.13. Якщо кафедрою прийнято рішення про неможливість допустити до попереднього захисту задовільно оригінальну кваліфікаційну магістерську роботу (проєкт), студент має право протягом трьох робочих днів подати на кафедру доопрацьований та належно оформлений текст кваліфікаційної магістерської роботи (проєкту). Після ретельного аналізу роботи з боку керівника на предмет усунення виявлених запозичень можливо прийняття рішення про проведення попереднього захисту роботи, про що робиться відповідний запис у Висновку щодо можливості попереднього захисту роботи та у протоколі засідання кафедри. Якщо недоліки, що були виявлені у роботі під час перевірки антиплагіатною системою, не були ліквідовані, то робота не допускається до

захисту в Екзаменаційній комісії.

2.14. Якщо кафедрою прийнято рішення про неможливість допустити умовно оригінальну кваліфікаційну магістерську роботу (проект) до попереднього захисту, студенту дається п'ять робочих днів на корегування тексту кваліфікаційної магістерської роботи (проекту). Після отримання Системним Оператором оновленого варіанту роботи проводиться її повторна перевірка у системі Strikeplagiarism.com. Якщо за результатами повторної перевірки робота оцінюється як умовно оригінальна або неоригінальна, то робота не допускається до захисту в Екзаменаційній комісії.

2.15. Якщо кваліфікаційна магістерська робота (проект) була класифікована як неоригінальна, а аналіз Повного Звіту Подібності роботи, що був проведений фахівцями кафедри, підтверджує майже повну ідентичність текстів роботи та певних документів, розташованих в Інтернеті або базах даних антиплагіатної системи, то кваліфікаційна магістерська робота (проект) не допускається до захисту в Екзаменаційній комісії.

2.16. Якщо кваліфікаційна магістерська робота (проект) студента не була допущена кафедрою до захисту в Екзаменаційній комісії, це рішення заноситься до протоколу засідання кафедри та до Висновку щодо можливості попереднього захисту роботи (Додаток 3). Висновок щодо можливості попереднього захисту роботи оформлюється у двох екземплярах; один екземпляр Висновку видається студенту, другий залишається в документах кафедри. Завідувач кафедри повинен протягом двох робочих днів подати витяг із протоколу засідання кафедри з рішенням про недопущення кваліфікаційної магістерської роботи (проекту) до захисту декану факультету (директору навчально-наукового інституту) та студенту. Студент, кваліфікаційна магістерська робота (проект) якого була не допущена кафедрою до захисту, підлягає відраховуванню з Університету як такий, що не виконав навчальний план.

2.17. Заяви студентів, Протоколи контролю оригінальності кваліфікаційних магістерських робіт, Висновки щодо можливості попереднього захисту роботи зберігаються разом з кваліфікаційними магістерськими роботами у документах

кафедри.

2.18. Після проведення захисту кваліфікаційних магістерських робіт (проектів) електронні версії всіх кваліфікаційних магістерських робіт (проектів), допущених до захисту, надаються Адміністратору антиплагіатної системи для занесення до архіву кваліфікаційних магістерських робіт.

2.19. За дорученням ректора, проректора з науково-педагогічної роботи або начальника управління якості освіти Адміністратор антиплагіатної системи вибірково перевіряє надані роботи на наявність запозичень та звіряє Звіти Подібності, що були отримані ним особисто зі Звітами, отриманими Системними Операторами кафедр. Якщо при цьому виникне необхідність перевірити відповідність між друкованою та електронною версіями окремих робіт, то за поданням директора Навчального центру менеджменту якості та моніторингу освітнього процесу факультети (навчально-наукові інститути) надають таку можливість Адміністратору антиплагіатної системи.

Ректору Харківського національного університету
імені В. Н. Каразіна

студента _____
 _____ прізвище, ім'я та по батькові
 форма навчання _____
 _____ денна, заочна (дистанційна)
 ступінь вищої освіти другий (магістерський)
 спеціальність 035 Філологія
 освітня програма Англійська мова та література і переклад та друга іноземна мова
 спеціалізація 035.041 Германські мови та літератури (переклад включно), перша –
англійська
 факультет (інститут) іноземних мов

 (найменування факультету або інституту)

З А Я В А

Підтверджую, що текст кваліфікаційної магістерської роботи (проєкту):

(назва роботи)

написаний мною особисто, не містить запозичень із чужих опублікованих результатів (текстів) без належного посилання на авторів та першоджерела, а також не містить свідомої фальсифікації результатів.

Електронна версія роботи, представлена для перевірки на наявність запозичень з інших документів, повністю збігається з друкованою.

Ознайомлений з Порядком проведення перевірки наукових праць, навчально-методичних видань та кваліфікаційних магістерських робіт (проєктів) працівників та здобувачів вищої освіти на наявність запозичень з інших документів.

 Дата

 Підпис

ПРОТОКОЛ
контролю оригінальності кваліфікаційної магістерської роботи (проєкту)

(назва роботи)

студента _____
(прізвище, ім'я та по батькові)

науковий керівник _____
(прізвище, ім'я та по батькові)

В результаті перевірки роботи в антиплагіатній інтернет-системі Strikeplagiarism.com встановлено наступні значення Коефіцієнтів Подібності

Коефіцієнт Подібності 1: _____,

Коефіцієнт Подібності 2: _____,

Сигнал „Тривога!": – немає; – є, кількість разів у тексті ____.

Вченою радою факультету (навчально-наукового інституту) затверджено наступні показники Відповідно до цього, робота може оригінальності (за значенням коефіцієнту K1): **бути класифікована як:**

не більше 30 % – оригінальна робота,	☐ оригінальна,
від 21 % до 50% – задовільно оригінальна робота,	☐ задовільно оригінальна,
від 51 % до 90% – умовно оригінальна робота,	☐ умовно оригінальна,
більше _90 % – неоригінальна робота.	☐ неоригінальна.

Висновок:

- робота може бути допущена до захисту,
- необхідно провести розгляд Повного Звіту Подібності із залученням фахівців із тематики кваліфікаційної магістерської роботи (проєкту).

Примітки Системного Оператора про виявлені запозичення:

Системний Оператор _____
(підпис)

Яна ГРИГОРОВИЧ
(прізвище та ініціали)

Дата

ВИСНОВОК

щодо можливості проведення попереднього захисту кваліфікаційної магістерської роботи (проєкту)

(назва роботи)

студента _____
(прізвище, ім'я та по батькові)

Підтверджуємо ознайомлення з Повним Звітом Подібності, сформованого антиплагіатною системою Strikeplagiarism.com за результатами перевірки кваліфікаційної магістерської роботи (проєкту).

Після розгляду та аналізу Повного Звіту Подібності та тексту роботи зроблено такий висновок:

Запозичення, виявлені антиплагіатною системою в роботі, є правомірними, робота допускається до попереднього захисту.

Запозичення, виявлені антиплагіатною системою в роботі, свідчать про низьку оригінальність тексту роботи. Робота не допускається до попереднього захисту.

В роботі наявні ознаки спроб укриття запозичень з інших документів. Робота не допускається до попереднього захисту.

Текст роботи практично повністю співпадає з текстами, розміщеними в мережі Інтернет або базах даних антиплагіатної системи. Робота не допускається до попереднього захисту.

Затверджено на засіданні кафедри перекладознавства імені Миколи Лукаша
протокол № _____, від _____

Завідувач кафедри _____ Олександр РЕБРІЙ

Науковий керівник _____ _____

Системний Оператор _____ Яна ГРИГОРОВИЧ